

FRUIT LOGISTICA

FRUITNET

Messe Berlin

Berlin 8|9|10 Feb
2023

Marja- ja erikoiskasvitilat nousuun –hanke

Matkaraportti

Työpaketti 1: tutustumismatka Berliiniin Fruit Logistica –messuille ja tutustumaan saksalaisten päivittäistavarakauppojen valikoimiin

Matkalla

Savonia-amk:

Henna Hyttinen ja Piia Kekkonen

Savon koulutuskuntayhtymä/Savon
ammattiopisto:

Anu Venäläinen

Ajankohta: 7.2. - 11.2.2023

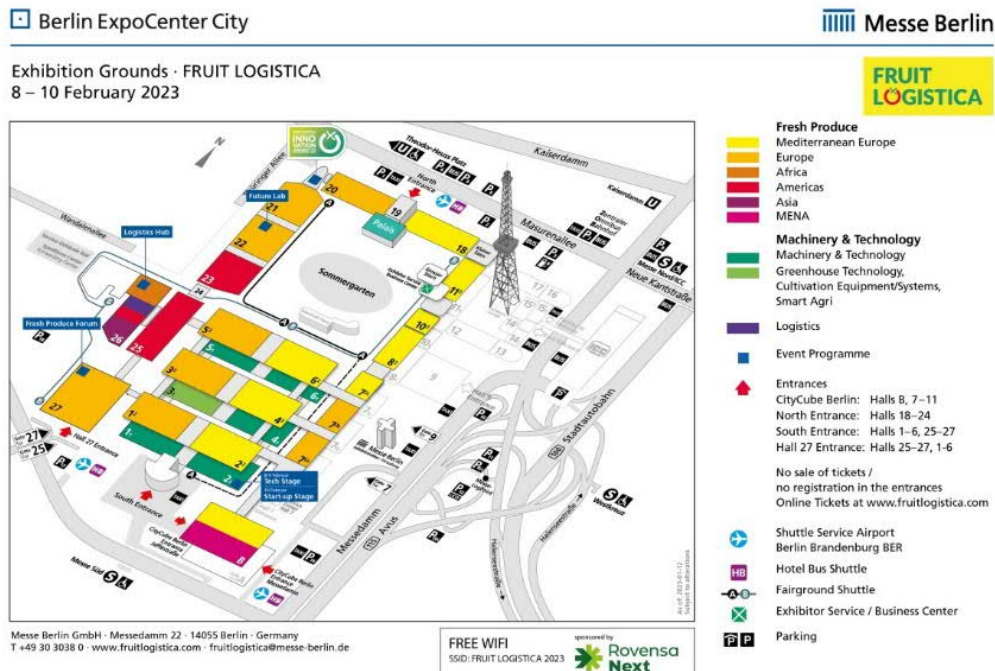

Kansainvälinen ja hyödyllinen, vuosittainen messutapahtuma järjestettiin Berliinissä 8.-10.2.2023. Messuilla oli yhteensä 2600 eri näytteilleasettajaa 92 eri maasta, ja yhteensä kolmen messupäivän aikana näillä kansainvälisillä messuilla vieraili lähes 63 500 messuvierasta yli 140 maasta. Vuoden 2023 messut olivat järjestyksessään 13.

Pääteemat tapahtumassa olivat marja-, vihannes-, ja hedelmäntuotanto ja tuotannossa esillä oli alan logistiikka, koneistus ja teknologia sekä älymaatalous. Pääpaino messuilla on tuoretuotteissa. Lisäksi esillä oli luonnonmukainen tuotannon tuotteita ja tuotantomenetelmiä. Näytteilleasettajia oli esillä 27 hallissa, jotka esittelivät alaa erilaisten teemojen kautta (Kuva 1).

Logistiikka on tärkeä globaalissa kaupankäynnissä ja tänä vuonna näyttelyssä keskityttiin muun muassa automatiikkaan, digitalisaation tuomiin mahdollisuuksiin ja tuotteiden esittelyyn. Koneistusta käsittelevissä halleissa sai tutustua koneisiin, uusimpaan tekniikkaan ja innovaatioihin. Koneita löytyi niin maan muokkaukseen, droneisiin, kuin sadonkorjuuseen että käsittelylaitteistoihin. Luonnonmukainen tuotanto näkyi alueella tuote-esittelyjen ja esitteiden myötä. Tavoite on yhdistää luonnonmukaisesti tuottavia yrityksiä ja näin saada tietoa tuotteita nopeasti.

Lisää tietoa Fruit Logistica -messujen internetsivuilta: www.fruitlogistica.com Sivustolta löytyy tietoa keskeisistä messulla käsitellyistä aihealueista sekä kuvia.

Kuva 1 Messualue koostui useista eri teemaisista halleista

Matkan tarkoitus

Matkan tarkoituksena oli selvittää marja- ja erikoiskasvien markkinoita ja uusia jalostusmahdollisuuksia, sekä tutustua myös saksalaisten päivittäistavarakauppojen tuotevalikoimaan. Tavoitteena oli myös tutustua erilaisiin teknisiin ratkaisuihin, joita marja- ja vihannespuolella näyttelyssä on esillä. Näin pystymme tarvittaessa ottamaan yhteyttä laite- ja pakkauspuolen tuottajiin eri maista.

Aikataulu

7.2.2023 tiistai: Matkapäivä Berliiniin

Ensimmäinen päivä käytettiin matkustamiseen. Reitti lennolla oli Kuopio – Helsinki – Berliini. Perillä suunnittelimme messuvierailua ja tutustuimme toisiimme sekä alueeseen.

8.2.2023 keskiviikko: Fruit Logistica messuvierailu

Vierailimme messuilla erityisesti Euroopan osastoilla. Osastoilla korostui kausittaisuus tuotteiden valikoimassa. Lisäksi tuotteiden pakkausten ulkonäkö ja kierrätettävyys olivat vahvasti esillä osastoilla. Monet maat olivat panostaneet oman osastonsa näkyvyyteen ja kulttuurinsa esille tuomiseen. Tutustuessa tarkemmin eri maiden, organisaatioiden sekä yritysten osastoihin sai lisää tietoa muun muassa lajeista sekä lajikkeista, sesonkien ajoista sekä toimitusketjusta. Eri yritysten yhteistyö oli selkeästi esillä. Euroopan osastoilla markkinointiin erityisesti hedelmiä, etenkin omenoita, ja sieniä. Etelä- ja Pohjois-Amerikka oli näyttävästi esillä muun muassa hedelmien ja tunnettujen tuotemerkkien kautta.

Messuilla oli nähtävillä koneistusta hedelmien ja marjojen kuivaamiseen ja pakastekuivaukseen. Esimerkiksi pakastekuivaus nopeasti, jopa noin 5 minuutissa takaa marjan, kuten mansikoiden, rakenteen säilymisen ja laadukkaan lopputuotteen. Intia ja Afrikka edustivat muun muassa mausteillaan messuilla. Raaka-aineiden kuivaus ja jauhaminen takaa säilyvyyden ja mahdollisuuden tuotteiden myyntiin pitkänkin matkan päähän. Kuivattuja omenalastuja oli tarjolla muun muassa puolalaisella osastolla.

*Kuva 2 Kompostoituva,
kierrätettävä rasia*

Kuva 4 Muovisten rasioiden pohjalla kosteutta imevä "pad"

Kuva 3 Pakkauksen ulkonäöllä luodaan kuluttajalle myös laatumielikuvaa

Kuva 5 Messuilla oli esillä myös pahvipakkaukseen pakattuja erilaisia versoja, samanlaisia näimme myöhemmin myös päivittäistavara-kaupoissa. Suomessa vastaavia tuotteita pakataan usein pakkaukseen, joka on kokonaan tai osittain muovia, ja jossa on kansi

Kuva 6 Puolalaisella osastolla jaettiin näytepakkauksia kuivatuista omenalastuista. Makuina maustamaton, kanelilla maustettu ja mansikan makuinen. Lastut olivat rapeita ja makeita, kanelimaustetuissa kaneli oli levittänyt epätasaisesti

Kuva 7 Yksi osasto esitteli halloween-teemaisia pakkausvaihtoehtoja hevi-tuotteille

9.2.2023 torstai: Fruit Logistica messuvierailu

Messupäivänä vierailimme erityisesti teknologiaan ja koneistukseen keskittyvissä messuhalleissa. Teknologia ja koneistushalleissa oli esillä hyvin pitkälle kehitettyjä laitteita, jotka soveltuvat suurempien yritysten käyttöön. Nähtävillä oli muun muassa erilaisia kuljettimia, pakkaus-, kuorinta- ja pesurikoneita, jotka soveltuvat elintarviketehtaiden tuotantolinjoihin. Laitteissa hyödynnetään älyteknologiaa ja esimerkiksi hedelmien jaottelu koon, värin ja/tai painon mukaan tehtiin jaotellen hedelmät tai vihannekset pakkauksiin laatuvaatimukset huomioiden. Hedelmät ja vihannekset on optisella tekniikalla mahdollista järjestää jopa esimerkiksi kypsyyden mukaiseen värijärjestykseen laatikossa.

Kuva 8 Yritykset tarjosivat erilaisia tuotantolinjastoratkaisuja elintarviketuotantoon

Yksi messuhalleista käsitteli viljelytekniisiä ratkaisuja viljelijöille/tuottajille. Hallissa oli esillä muun muassa hedelmien ja marjojen sadonkorjuuseen liittyviä koneita, sekä älyteknologiaa ja erilaisia sovelluksia viljelyn hallintaan. Lisäksi useampi osasto esitteli ratkaisuja vertikaaliviljelyyn sekä katteen alaiseen viljelyyn, ja energian säästö ja tuotantopanosten optimointi korostuivat useilla näytteilleasettajilla.

Kuva 9 Esillä oli mm. omenan ja eri marjojen sadonkorjuuseen tarkoitettuja koneita

Lisäksi messualueella oli esillä menetelmiä, jotka auttavat kasvinsuojelussa. Härmään kehitetty laite hyödyntää valon aallonpituuksia ja säännöllisesti käytettynä auttaa torjumaan härmää. Energiankäytön tehostamiseksi oli esillä muutamia ratkaisuja. Tunnelikasvatuksessa hyödynnettiin mm. aurinkokennoja ja samalla se keräsi sadevettä ränniä pitkin.

Lannoitus- ja maanparannus oli esillä muutamilla pisteillä. Maanparannuksessa sekä kasvualustana voidaan käyttää mm. kookoksesta saatavia tuotteita. Ravinteita ja lannoitteita markkinoitiin pääasiassa epäorgaanisina lannoitteina.

10.2.2023 perjantai: Tutustuminen päivittäistavarakauppoihin, matkan raportointi ja kotiinpaluu

Vierailimme hotellimme läheisyydessä Charlottenburgin alueella Lidl- ja Penny-ketjujen myymälöissä. Lisäksi olimme vierailleet Aldi-ketjun myymälässä, sekä saksalaisen Rossmann-ketjun myymälässä, joka myy mm. kosmetiikan lisäksi myös luomuelintarvikkeita. Lidl-myyrmälöissä tuotteen lähialueen viljelijöitä tuotiin kaikista parhaiten esiin.

Päivittäistavarakauppojen heviosastoilla huomiomme kiinnitti luomuvihannesten ja –hedelmien runsas valikoima. Luomutuotteet eivät myöskään suomalaisittain olleet kalliita. Luomutuotteet oli merkitty selkeästi, sen sijaan alkuperämaan merkinnöissä oli paikoittain epäselvyyttä. Pakkaukset oli pakattu eri kauppaketjuissa eri tavoin. Lidl möi tuoreena vihanneksia ja hedelmiä. Rossmann-ketjulla tuotteet olivat enemmän kuivatutotteita, joiden säilytys pitkäaikaisesti on helppoa.

Luomu näkyi myös muiden elintarvikkeiden osalta selkeästi, ja monessa myymälässä oli oma osastonsa luomuelintarvikkeille.

Kuva 10 Lähialueen tuottajia tuotiin Lidlissä esiin

Kuva 11 Lidlissä myynnissä olleita espanjalaisia mansikoita ei ollut peitetty etiketein, kuten Suomessa usein, vaan tuotteet näkyivät heti pakkauksen päältä selkeästi. Tuotetiedot ja viivakoodi löytyivät muovikäreen reunasta painettuna

Kuva 12 Penny-myymällä oli myynnissä 1700 g lasipurkeissa 12 % alkoholiin säilöttyjä marjoja (mansikka, hapankirsikka, vadelma, punaherukka, luumu)

Paluulento: 10.–11.2. Lento Berliini - Helsinki – Kuopio

Yhteenveto

Messulle osallistui yhteensä 63 000 vierailijaa, edustajia 140 maasta ja näyttelyalue oli 27 hallia. Messu oli kokonaisuudessaan hieno tapahtuma, jossa pystyi tutustumaan alan globaaliin tilanteeseen.

Keskeiset yhteiset teemat olivat kestävä kehitys, teknologian hyödyntäminen ja logistiikka. Messualueella näki paljon erilaisia innovaatioita ja niiden käyttö maataloudessa todennäköisesti tulevaisuudessa lisääntyy. Uudet sovellukset tuovat helpotusta käsityövaltaiseen alaan, mutta vaativat investointeja, jotka ovat kalliita pienille yrityksille.

Tulevaisuuteen tähdättäessä tärkeää on muun muassa kestävä kehitys ja kestävä maatalouden kehittäminen. Tuotantoketjujen suunnittelu, ekologiset ja kierrätettävät pakkausmateriaalit sekä logistiikan huolellinen suunnittelu vähentävät fossiilisten luonnonvarojen käyttöä. Erityisen tärkeää suunnittelu on nyt, kun energian korkea hintataso ja inflaatio vaikuttavat myös puutarha-alaan.

Näyttelyn avulla saatiin tietoa tuotantoketjusta viljelijöiltä kuluttajille asti. Eri maat esittelivät tuottamia hedelmiä, marjoja ja vihanneksia sekä sieniä sekä keskeisiä jatkojalostettuja tuotteita. Kausiluonteisuus vaikuttaa saatavien tuotteiden saantiin ja vientiin. Tarvitaan yhteistyötä, logistiikan tarkkaa suunnittelua sekä menetelmät tuotteen pakkaamiseen tai jatkojalostukseen. Eri maiden välisestä tuonnista ja viennistä löytyi muun muassa esitteitä, hintatietoja ja saatavuustietoja.

Brändäys ja markkinan merkitys näkyi etenkin tunnettujen tuotteiden osalta, kuten Chiquitan ja Pink Ladyn osastolla. Volyymi kyseisillä markkinoilla on suuri yrityksillä ja keskeiset haasteet ovat kasviterveydessä ja ekologisessa tuotannossa.

Nähtävillä olleista tuotteista jäivät mieleen erityisesti omenat, erilaiset viljeltävät sienet sekä versot. Näitä kaikkia viljellään myös meillä Suomessa, mutta viljelyn lisäämistä hankealueella olisi hyvä pohtia hankkeen aikana.

Messuilla esillä olleet koneistukset esimerkiksi yksittäisille maatiloille ovat kalliita, ainakin messuhinnoilla ja uutena ostettuna, mutta käytettynä tai ostettuna muiden tilojen kanssa yhteisesti koneita saisi edullisemmin.

Messuilta saimme runsaasti ideoita erilaisista pakkauksista kotimaisille viljelijöille tuotavaksi. Saatavilla on sekä aaltopahvisia, kartonkisia, että muovisia ja kierrätysmateriaaleista valmistettuja vaihtoehtoja.